

Alcohol Hand Rub

แอลกอฮอล์เจลล้างมือ

การล้างมือด้วยสบู่สามารถช่วยกำจัดสิ่งสกปรก สารอินทรีย์ต่างๆ รวมถึงสามารถลดจำนวนแบคทีเรียที่เกาะติดมือได้ แต่จะไม่สามารถกำจัดเชื้อก่อโรคบางชนิดได้ นอกจากนี้สบู่อาจจะมีการปนเปื้อนของเชื้อ เช่น แบคทีเรียแกรมลบ (gram-negative bacilli)

จากการศึกษาของ Mbithi JN และคณะ พบว่าการใช้ ethanol 62% และ 70% ล้างมือ สามารถลดเชื้อ hepatitis A virus และ polio virus ได้มากกว่าการใช้สบู่ และมีประสิทธิภาพพอๆกับการใช้สบู่ยาที่ผสมกับ 4% chlorhexidine gluconate นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ Fendler EJ และคณะ พบว่าบนหอยผู้ป่วยที่มีการใช้แอลกอฮอล์เจลร่วมกับสบู่ในการล้างมือ สามารถลดอัตราการติดเชื้อได้ ร้อยละ 30.4 และลดการติดเชื้อของระบบทางเดินปัสสาวะได้ถึงร้อยละ 18.2

โดยทั่วไปสูตรตำรับของ Alcohol hand rub มีส่วนประกอบหลักๆ ดังนี้

- Ethyl alcohol >> ส่วนประกอบหลัก มีฤทธิ์ในการฆ่าเชื้อ
- Carbomer >> เป็นตัวก่อเจล
- Triclosan >> เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อโรค ทำให้มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อคงไว้นานระยะหนึ่งหลังจากแอลกอฮอล์ระเหยไป
- Glycerin >> เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นแก่มือ
- Panthenol >> เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นแก่มือ

จากการศึกษาของจิตต์ธิดา ชูแสงเลิศวิจิตรและคณะ ได้วัดความแรงของแอลกอฮอล์คงเหลือใน Alcohol hand rub หลังเปิดใช้บนหอยผู้ป่วย ในช่วงระยะเวลา 30 วัน พบว่าร้อยละ 100 ของ Alcohol hand rub ที่มีแอลกอฮอล์คงเหลือ $\geq$ ร้อยละ 60 ซึ่งยังอยู่ในช่วงที่มีประสิทธิภาพในการทำลายเชื้อจุลินทรีย์

ดังนั้น การใช้ Alcohol hand rub บนหอยผู้ป่วยควรกำหนดให้ใช้ภายใน 30 วัน เนื่องจากความแรงของแอลกอฮอล์จะลดลงถึง 60 % ณ เวลา 30 วัน

เอกสารอ้างอิง :

จิตต์ธิดา ชูแสงเลิศวิจิตร.การประเมินประสิทธิภาพในการทำลายเชื้อโรค Alcohol hand rub และอายุการใช้งานหลังเปิดใช้.เภสัชกรรมโรงพยาบาล.2555;22(1):40-6.

จัดทำโดย : ฝ่ายงานเภสัชกรรมชุมชน
โทร. 054-693548 ต่อ 114

